

Laat broedende Kleine Karekieten in Vinkhuizen

Rik Winters

Op 3 september 2005 vond ik in een rietkraag in een groenstrook aan de westkant van de wijk Vinkhuizen in de stad Groningen een alarmerende Kleine Karekiet. De volgende dag bezocht ik de plek met verrekijker en vond twee volwassen Kleine Karekieten *Acrocephalus scirpaceus* die weer op dezelfde plek alarmeerden. Gedurende het halfuur daarna werd gezien dat beide vogels regelmatig voedsel naar een vaste plek in het riet brachten, waarbij een piepend jong werd gehoord. Beide ouders toonden rui aan de kop en het overige kleed was lichtelijk gesleten en miste (daardoor) de warme tinten die gebruikelijk zijn. Later diezelfde dag werd bij de vermeende nestplek kort een juveniele vogel met ongeveer half volgroeide staart gezien terwijl deze laag door het riet bewoog. Beide oudervogels brachten het voedsel echter nog steeds naar dezelfde vaste plek, wat suggereert dat het jong mogelijk die dag voor het eerst het nest verlaten had.

Na 5 september werden de vogels eerst niet meer gezien, maar op 17 september bleken de juveniele vogel en één adult nog aanwezig. De juveniele vogel toonde een onregelmatige overgang in het venkleed tussen kop en mantel, wat suggereert dat de postjuveniele rui al gestart was. Ook bleek hij in staat te vliegen en foerageerde de vogel zelfstandig. Hoewel de bewegingen vaak nog wat onhandig oogden, ving hij vliegende insecten op vliegvangerachtige wijze. De adulte vogel toonde rui in kop- en schouderveren. Bij geen enkele gelegenheid waren er indicaties dat er meer dan één jong was. Na 18 september is geen van de vogels meer gezien.

september. Na het verlaten van het nest duurt het doorgaans nog 10 - 14 dagen voordat de jongen zelfstandig zijn (Cramp). De doortrekpiek van de soort ligt in de Kennemerduinen rond half augustus (Bijlsma et al). Voor de trek ruien zowel volwassen als juveniele vogels doorgaans (vrijwel) alleen de lichaamsveren, hoewel tijdens de trek ook vogels in compleet juveniel kleed zijn gevangen (Ginn & Melville). De timing van het - waarschijnlijk tweede - broedsel van de vogels van Vinkhuizen is bijzonder laat: uitgaande van de laatste datum dat het jong in het nest is gehoord - 4 september -, mag worden verwacht dat dit niet voor half september zelfstandig is - de uiterste datum die in de literatuur voor het einde van de broedtijd wordt vermeld. De waarneming van 18 september bevestigt dit. De rui van de volwassen vogels is vrij laat: normaliter vind de rui van de lichaamsveren plaats vanaf half juli en de gebruikelijke ruivolgorde is dat de rui van de lichaamsveren start met het vervangen van de kopveren; bij de vogels van Vinkhuizen zal deze start op zijn vroegst rond eind augustus zijn geweest. Deze late start hangt waarschijnlijk samen met het late broeden.

Bijlsma, R G, F Hustings, & C J Camphuysen 2001. *Algemene en schaarse vogels van Nederland* (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
Cramp, S (redactie) 1992. *The Birds of the Western Palearctic* 6. Oxford.
Ginn, H B & D S Melville 1983. *Moult in Birds* (BTO Guide 19). Tring.

Rik Winters, Aquamarijnstraat 60, 9743 RB Groningen, gagel@planet.nl

De broedtijd van Kleine Karekieten strekt zich uit tot eind augustus, met een uitloop tot half

